

INFORMACIJA O PLANU DAVANJA KONCESIJA ZA 2019. GODINU, SA IZVJEŠTAJEM SA JAVNE RASPRAVE

Na osnovu člana 7 stav 1 Zakona o koncesijama („Sl.list CG“, br.08/09) Vlada Crne Gore donosi godišnji Plan davanja koncesija za određenu oblast. Navedeni plan se donosi po pojedinim oblastima, nakon javne rasprave koju sprovodi nadležni organ za odgovarajuću oblast, najkasnije do isteka tekuće, za narednu godinu.

Koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina regulisane su Zakonom o geološkim istraživanjima („Sl.list RCG“, br. 28/93, 42/94 i 26/07 i „Sl. list CG“, broj 28/11), Zakonom o rudarstvu („Sl.list CG“, br.65/08) i Zakonom o koncesijama („Sl.list CG“, br.8/09), kojima je uređen način i postupak dobijanja koncesija za korišćenje prirodnog bogatstva-mineralnog resursa.

Prilikom odabira istražno-eksploatacionih prostora vodilo se računa o prostorno-planskoj dokumentaciji, kako ne bi došlo do konflikta plana eksploatacije i planskih dokumenata, o samoj poziciji prostora (da se nalaze u široj okolini Opštine Bar na, uglavnom, državnom zemljištu i da u blizini nema naselja), o imovinsko –pravnim odnosima, kao i o zainteresovanosti određenih investitora za dodjelu koncesija.

Na osnovu izloženog, Ministarstvo ekonomije predlaže Vladi Crne Gore da se u Plan davanja koncesija za 2019. godinu uvrste:

1. Ležište tehničko-građevinskog kamena „Volujica“, opština Bar;
2. Pojava tehničko-građevinskog kamena „Velja Gorana“, opština Bar; i
3. Ležište „Bijele šume“ (bentoniti), opština Bar.

Ministarstvo ekonomije je, u skladu sa članom 7 stav 2 Zakona o koncesijama, objavilo Poziv na javnu raspravu o Nacrtu Plana za davanje koncesija za 2019. godinu, koja je trajala od 4. do 13. decembra 2018. godine, dok se okrugli sto održao u prostorijama Ministarstva ekonomije 10. decembra 2018. godine.

Opravidanost javnog interesa za davanje koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina

Koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina daju se radi obezbjeđenja odgovarajućeg javnog interesa, unaprjeđenja rudarske djelatnosti, obezbjeđenja održivog korišćenja neobnovljivog mineralnog resursa zasnovanog na njegovom dugoročnom korišćenju, veće zaposlenosti, kao i racionalnog, ekonomičnog, pravilnog i efikasnog korišćenja prirodnih bogatstava, tehničko-tehnološkog unaprjeđenja i očuvanja životne sredine.

Dosadašnja iskorišćenost mineralnih sirovina i realna mogućnost njihovog daljeg i optimalnog korišćenja nameću potrebu za daljim istraživanjima, eksploatacijom i korišćenjem u skladu sa savremenim dostignućima nauke, tehnike i tehnologije i racionalnim upravljanjem prema međunarodnim standardima.

Planom davanja koncesija se vodi računa da se korišćenje prirodnih resursa odvija na održiv način. U praksi se davanje koncesija pokazalo kao optimalan model valorizacije prirodnih potencijala.

Tržišna potražnja za kamenim agregatom i bentonitima opravdava davanje koncesije na pomenutim ležištima/pojavama, a što će biti u funkciji ostvarivanja interesa društvene zajednice u cjelini, kroz nova zapošljavanja, te obezbjeđivanja finansijskih sredstava koja će budući concesionari izdvajati iz ukupnog prihoda za razvoj lokalnog područja i šire društvene zajednice.

Konkretna uticaj pojedinih faktora ocjene može se izraziti kroz pregled naturalnih pokazatelja (rezerve mineralne sirovine, kvalitet mineralne sirovine, gubici mineralne sirovine, eksploatacione rezerve, kapacitet proizvodnje i vijek eksploatacije), vrijednosnih pokazatelja ocjene (troškovi geoloških istraživanja, troškovi proizvodnje, tržišna cijena i rentabilnost proizvodnje) i sveobuhvatnih pokazatelja ocjene. Dakle, ekonomska ocjena je pokazala da

rezerve tehničko-građevinskog kamena u ležištu „Volujica“ pripadaju klasi bilansnih rezervi (iz Elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi tehničko-građevinskog kamena na ležištu „Voljuica“) i da su procijenjene rezerve tehničko-građevinskog kamena na lokalitetu „Velja Gorana“ i bentonita na lokalitetu „Bijele šume“, koje su preliminarno ispitane, perspektivne sa aspekta buduće eksploatacije tj. rudarske proizvodnje.

Na osnovu izloženog, Ministarstvo ekonomije predlaže donošenje sljedećih zaključaka:

ZAKLJUČCI

1. Vlada Crne Gore je razmotrila i usvojila Informaciju o Planu davanja koncesija za 2019. godinu, sa Izvještajem sa javne rasprave.
2. Vlada Crne Gore je razmotrila i donijela Plan davanja koncesija za 2019. godinu.

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

Podgorica, 11.12.2018. godine
Broj: 970-428/2018- 3

**IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE O NACRTU PLANA DAVANJA KONCESIJA ZA
DETALJNA GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA I EKSPLOATACIJU MINERALNIH SIROVINA
ZA 2019. GODINU**

Ministarstvo ekonomije, u skladu sa članom 7 stav 2 Zakona o koncesijama ("Sl.list CG", br.08/09), dalo je na javnu raspravu, prije upućivanja Vladi Crne Gore na donošenje, Nacrt Plana davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina za 2019. godinu i uputilo javni poziv građanima, državnim organima, mjesnim zajednicama, nevladinim organizacijama, pravnim licima i preduzetnicima i drugim zainteresovanim subjektima da se uključe u javnu raspravu i da svoje komentare, primjedbe, predloge i sugestije na pomenuti Nacrt plana dostave Ministarstvu ekonomije u pisanoj ili elektronskoj formi.

Na osnovu ocjene opravdanosti javnog interesa za davanje koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina, Ministarstvo ekonomije predložilo je da se sljedeće lokacije uvrste u Plan davanja koncesija za 2019. godinu:

1. Ležište tehničko-građevinskog kamena "Volujica", opština Bar,
2. Pojava tehničko-građevinskog kamena "Velja Gorana", opština Bar i
3. Ležište „Bijele šume“ (bentoniti), opština Bar.

Javna rasprava o predmetnom Nacrtu je trajala od 4. do 13. decembra 2018. godine, dok se okrugli sto održao u prostorijama Ministarstva ekonomije 10. decembra 2018. godine.

Cilj ove rasprave je bio da se pribave komentari i sugestije građana, svih relevantnih institucija, predstavnika privrede, nevladinog sektora, kao i stručne javnosti, kako bi se tekst Nacrta Plana davanja koncesija unaprijedio prije upućivanja Vladi Crne Gore na donošenje.

Imajući u vidu propise koje sprovode određeni državni organi i lokalne samouprave i nadležnosti koje proizilaze iz istih, a koji se primjenjuju na oblast detaljnih geoloških istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina, Ministarstvo ekonomije je, u cilju dobijanja mišljenja, sugestija, komentara i primjedbi na Nacrt Plana, dostavilo akt br. 970-428/2018-2, od 4. decembra 2018. godine, Opštini Bar i sljedećim državnim organima:

- Ministarstvo održivog razvoja i turizma
- Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

- Agencija za zaštitu prirode i životne sredine
- Uprava za zaštitu kulturnih dobara
- Uprava za nekretnine - područna jedinica Bar
- Uprava za vode
- Uprava za šume
- Lučka uprava
- Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Dostavljanje sugestija, komentara i primjedbi je naročito neophodno u slučaju ako se smatra da ne postoji zakonska mogućnost izdavanja odobrenja, saglasnosti, pozitivnog mišljenja, itd, koja se izdaju shodno propisima za čije su sprovođenje nadležni, a što za posljedicu može imati nemogućnost izdavanja odobrenja za detaljna geološka istraživanja mineralne sirovine i/ili odobrenja za izvođenje radova po Glavnom rudarskom projektu eksploatacije mineralne sirovine.

U navedenom aktu Ministarstva ekonomije je istaknuto da, u slučaju da tokom trajanja javne raspave ne dostave odgovor, tj. mišljenje, smatraće se da su saglasni sa tekstom Nacrta Plana davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina za 2019. godinu.

Javna rasprava je pokazala zainteresovanost određenih kompanija za predmetni Plan.

Javna rasprava u prostorijama Ministarstva ekonomije je održana, kako je istaknuto, 10. decembra 2018. godine. Ispred Ministarstva ekonomije, odnosno Direktorata za rudarstvo i geološka istraživanja, javnu raspravu je otvorila Vesna Vujačić, samostalna savjetnica u Direktoratu za rudarstvo i geološka istraživanja.

Učesnike javne rasprave pozdravila je Biljana Jestrović, generalna direktorka Direktorata za rudarstvo i geološka istraživanja koja je istakla da je predmetni Plan koncesija urađen u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama, u saradnji sa JU Zavod za geološka istraživanja – Podgorica, te da je koncept Plana takav da se njegovom realizacijom obezbijedi javni interes, održivo korišćenje neobnovljivih mineralnih sirovina, veća zaposlenost, kao i tehničko-tehnološko unaprjeđenje.

Kompanija "Nimont" iz Bara je imala pitanja u vezi sa konceptom davanja koncesija sa aspekta lučkog prostora. Odgovoreno je da će se izrada koncesionog akta raditi u saradnji sa nadležnim Ministarstvom saobraćaja i pomorstva upravo imajući u vidu da je predmetna lokacija u operativnoj zoni Luke Bar, te da su u neposrednoj blizini ležišta značajni infrastrukturni objekti Luke Bar.

Predstavnik kompanije "Uniprom -metali" je postavio pitanja vezana za ležište bentonita "Bijele šume" i u tom dijelu je upućen na publikaciju "Mineralne sirovine i rudarska proizvodnja u Crnoj Gori" i definisane perspektivne rezerve C₂ kategorije" (M.Manojlović, 1997. godina).

PITANJA, KOMENTARI I SUGESTIJE DOSTAVLJENI PISMENIM PUTEM I ODGOVORI

Ministarstvo ekonomije je dobilo primjedbe pisanim putem od strane kompanije "Euromixbeton" iz Bara.

Kompanija Euromixbeton iz Bara je dostavila inicijativu da se ležišta "Velji Zabio", "Goran" i "Haj Nehaj" uvrste u Plan. Odgovoreno je da će se inicijative ocijeniti od strane JU Zavod za geološka istraživanja, kojoj su povjereni poslovi iz nadležnosti Ministarstva ekonomije, između ostalog, u dijelu ocjena inicijative zainteresovanog lica za pokretanje postupka davanja koncesije u skladu sa članom 41 Zakona o koncesijama, u slučaju kada je predmet koncesije istraživanje ili eksploatacija, ili istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina.

PLAN DAVANJA KONCESIJA ZA DETALJNA GEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA I EKSPLOATACIJU MINERALNIH SIROVINA ZA 2019. GODINU

Na osnovu člana 7 stav 1 Zakona o koncesijama („Sl.list CG“, br.08/09) Vlada donosi godišnji Plan davanja koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina.

Koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina definisane su Zakonom o geološkim istraživanjima („Sl.list RCG“, br. 28/93, 42/94 i 26/07 i „Sl.list CG“, br. 28/11), Zakonom o rudarstvu („Sl.list CG“, br. 65/08) i Zakonom o koncesijama („Sl.list CG“, br. 8/09), kojima je uređen način i postupak dobijanja koncesija za korišćenje prirodnog bogatstva-mineralnog resursa.

Opravdanost javnog interesa za davanje koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina

Geološka istraživanja u Crnoj Gori su intenzivna zahvaljujući godišnjim programima koje utvrđuje Ministarstvo ekonomije, a realizuje ih JU Zavod za geološka istraživanja – Podgorica. Većina projekata je višegodišnja i finansiraju se iz Budžeta Crne Gore. Među mnogim projektima je i Projekat: Prikupljanje i analiza podataka, izrada informacione baze i ocjena potencijalnosti kao osnove za planiranje proizvodnje i snabdijevanje primarnim kamenim agregatima u Crnoj Gori, koji je Ministarstvo ekonomije 2015. godine uvrstilo u Program geoloških istraživanja od interesa za Crnu Goru, kao višegodišnji Projekat. Predmet ovog Projekta su dvije značajne vrste sirovina iz grupe nemetaličnih mineralnih sirovina koje imaju široku primjenu u građevinarstvu: tehničko-građevinski kamen i šljunak i pijesak glacijalnog i glaciofluvijalnog porijekla (primarni kameni agregati).

Cilj izrade navedenog Projekta je ocjena značaja i kapaciteta postojećih ležišta, napuštenih površinskih kopova, kao i definisanje i determinacija potencijalnih prostora za dokazivanje novih rezervi primarnih kamenih agregata. Planiranim radovima će biti prikupljeni i obrađeni adekvatni podaci za formiranje baze podataka u GIS formatu, a koja se može ažurirati, revidovati i prilagoditi da odgovara planiranim potrebama države, lokalnih zajednica i privrednim društvima. Različiti tipovi podataka će omogućiti stvaranje podloge za proces održivog planiranja proizvodnje, upravljanja i snabdijevanja primarnim kamenim agregatima (tehničko-građevinski kamen i šljunak i pijesak glacijalnog i glaciofluvijalnog porijekla). Izrada održivog nacionalnog plana za primarne kamene agregate zahtijeva identifikaciju cijelog niza podataka koji omogućava efikasno upravljanje resursima. Primarni kameni agregati, u koje ubrajamo tehničko-građevinski kamen, pijesak i šljunak, su bitni za stambenu, socijalnu i komercijalnu infrastrukturu svake zemlje.

U okviru ovog Projekta prikupljaju se podaci koji predstavljaju polaznu osnovu za planiranje proizvodnje i snabdijevanja primarnim kamenim agregatima u Crnoj Gori, odnosno za pripremu dokumenata o razvoju mineralnog sektora Crne Gore, kako u kontekstu definisanja područja za buduću eksploataciju, tako i za dugoročni cilj čuvanja važnih mineralnih resursa od potpunog iskorišćenja.

Primarni kameni agregati (tehničko-građevinski kamen) utvrđeni su, između ostalih i u Opštini Bar sa znatnim rezervama na više lokaliteta. Posebno treba istaći da u ovoj Opštini nema nijedan zaključen Ugovor o koncesiji za eksploataciju tehničko-građevinskog kamena. Davanjem novih koncesija obezbijediće se tržišna konkurencija kao podsticaj razvoja privrednih aktivnosti u Opštini Bar.

Registrom mineralnih sirovina u Crnoj Gori su obuhvaćena četiri ležišta i pojave bentonita (montmorionitske gline) – dva na području Crmnice (jedna je predmet ovog plana), i dva u blizini Šavnika. Ovaj broj će se povećavati, jer brojne pojave bentonita (Gornjepoljski vir, Saljani i dr.), konstatovane mahom pri istraživanju bentonita ili pri izradi geoloških karata, nijesu obrađene kao rudne pojave, niti istražene da bi u slučaju pozitivnih rezultata zadobile status ležišta.

Shodno dosadašnjim ispitivanjima, osnovna orijentacija primjene bentonita usmjerena je ka proizvodima za dubinsko bušenje i injektiranje, za proizvodnju punila, pesticida i sredstava za bistenje pića.

Davanjem koncesija u Opštini Bar obezbjeđuje se odgovarajući javni interes, unaprjeđenje rudarske djelatnosti, obezbjeđenje održivog korišćenja neobnovljivog mineralnog resursa zasnovanog na njegovom dugoročnom korišćenju, veća zaposlenosti, kao i racionalno, ekonomično, pravilno i efikasno korišćenje ovog prirodnog resursa, tehničko-tehnološko unaprjeđenje i očuvanje životne sredine.

Prilikom odabira istražno-eksploatacionih prostora u Opštini Bar vodilo se računa o prostorno-planskoj dokumentaciji, kako ne bi došlo do konflikta plana eksploatacije i planskih dokumenata, o samoj poziciji prostora, o vlasništvu zemljišta, kao i o zainteresovanosti određenih investitora za dodjelu koncesija.

Cilj Ministarstva ekonomije je da se davanjem koncesija stvaraju osnove ekonomskog razvoja lokalne zajednice i Crne Gore u cjelini, kroz razvoj i održivu eksploataciju ekonomski isplativih ležišta mineralnih sirovina.

Javni interes se ogleda u korišćenju mineralnih sirovina u partnerstvu svih učesnika u procesu geoloških istraživanja, eksploatacije i eventualne dalje prerade.

Na osnovu naprijed navedenog, Ministarstvo ekonomije predlaže Vladi Crne Gore da se sljedeće lokacije uvrste u Plan davanja koncesija za 2019. godinu:

1. Ležište tehničko-građevinskog kamena "Volujica", opština Bar,
2. Pojava tehničko-građevinskog kamena "Velja Gorana", opština Bar i
3. Ležište „Bijele šume“ (bentoniti), opština Bar.

Položaj i osnovne karakteristike istražno-eksploatacionih prostora mineralnih sirovina čija se detaljna geološka istraživanja i eksploatacija predviđa

1. Ležište tehničko-građevinskog kamena "Volujica", opština Bar

Položaj i opis lokacije istražno-eksploatacionog prostora

Ležište tehničko-građevinskog kamena „Volujica“, se nalazi na sjevernoj strani poluostrva Volujice, u operativnoj zoni Luke Bar. Administrativno pripada teritoriji Opštine Bar.

Šire područje ležišta tehničko-građevinskog kamena „Volujica“, pripada južnom dijelu lista „Bar“, 1:100 000.

Brdo Volujica, u morfološkom smislu, predstavlja poluostrvo, sa najvisočijom kotom od 256 m.n.v. i završava se istoimenim rtom. Brdo se pruža pravcem SZ-JI, čija se sjeverna padina strmo spušta prema ravni Barskog polja.

Značajni morfološki oblici koji se pojavljuju u ovom kraju su vrtače i manje jame, tipični predstavnici morfologije karsta.

Poluostrvo Volujica sa izraženim osnovnim grebenom, strmim jugozapadnim i sjeveroistočnim padinama, slabo razuđenom obalom, geološko-tektonskim sklopom i relativno malom površinom koju zahvata, nema uslova za pojavu, kako površinskih, tako i podzemnih voda.

Površina prostora, na koji se daje koncesija za eksploataciju mineralne sirovine, iznosi 20,1 ha i ograničeno je tačkama A', B'/B, C'/C, D', E', F', G' i H' sa koordinatama, kako je dato u sljedećoj tabeli:

Tačka	K O O R D I N A T E		Površina (ha)
	X	Y	
A'	4 660 895	6 589 180	20,1
B'/B	4 660 829	6 589 440	
C'/C	4 660 670	6 589 968	
D'	4 660 575	6 590 160	
E'	4 660 450	6 590 085	
F'	4 660 450	6 589 825	
G'	4 660 510	6 589 555	
H'	4 660 535	6 589 385	

Podaci o imovinsko-pravnim odnosima

Istražno-eksploatacioni prostor "Volujica" administrativno pripada Opštini Bar, a prema katastarskoj podjeli pripada LN 3036 KO Novi Bar, LN 3144 KO Novi Bar, LN 2349 KO Novi Bar. Prema podacima Uprave za nekretnine, Područna jedinica Bar, akt br. 460-dj-2176/18 od 14.11.2018. godine, zemljište na kojem se lokalitet nalazi je u državnom vlasništvu, veći dio prostora je lučko područje - Lučka uprava Crne Gore.

U aktu Ministarstva saobraćaja i pomorstva se ukazuje da je, imajući u vidu da je predmetna lokacija u operativnoj zoni Luke Bar, te da su u neposrednoj blizini ležišta značajni infrastrukturni objekti Luke Bar, neophodno prilikom definisanja nacrtu Koncesionog akta i Ugovora o koncesiji, u saradnji sa nadležnim ministarstvom bliže urediti elemente oba navedena akta, posebno vodeći računa o području koje će biti obuhvaćeno koncesijom (s obzirom da je predloženu površinu i koordinate neophodno redefinisati), kao i o specifičnostima samog lučkog područja.

Podaci iz prostorno-planske dokumentacije

U aktu Ministarstva održivog razvoja i turizma, br. 104-83/378-1, od 17.09.2018. godine, arhiviran u Ministarstvu ekonomije pod br. 970-320/2018-1, od 19.09.2018. godine, navedeno je da je, shodno Prostornom planu posebne namjene za Obalno područje Crne Gore („Službeni list Crne Gore, br. 56/18), u grafičkom prilogu *Plan namjene*, površina lokacija „Volujica“ definisana kao koncesiono područje, ležište mineralne sirovine i površina eksploatacionog polja broj 3g.

U tekstualnom dijelu plana, poglavlju 7.3 Pregled ležišta mineralnih sirovina, lokalitet „Volujica“ je definisan kao ležište tehničko-građevinskog kamena.

Shodno navedenom, u citiranom aktu Ministarstva održivog razvoja i turizma, navedeno je „da sa aspekta prostorno-planske dokumentacije ne postoje prepreke za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova za predmetnu lokaciju“.

Mišljenje Uprave za zaštitu kulturnih dobara

U aktu Uprave za zaštitu kulturnih dobara, br. 03-276/2018-2, od 27.09.2018. godine, arhiviran u Ministarstvu ekonomije pod br. 970-320/2018-4, od 05.10.2018. godine, navedeno je da je uvidom u dokumentaciju ove Uprave, konstatovano da u predmetnom zahvatu nema zakonom zaštićenih kulturnih dobara, kao ni dobara sa potencijalnim kulturnim vrijednostima. „Shodno navedenom, sa aspekta zaštite kulturnih dobara, konstatujemo da nema smetnji za realizaciju predmetne koncesije, uz obavezu da se u dokumentaciju unesu zakonske odredbe precizirane ovim aktom (obrađivač plana je u obavezi da u svim fazama izrade dokumentacije unese odredbe čl. 87 i 88 Zakona o zaštiti kulturnih dobara („Sl.list CG“, br. 49/10, 40/11, 47/17), a sve u vezi slučajnih otkrića – nalaza od arheološkog značaja, ukoliko se u toku izvođenja radova naiđe na iste, o čemu je dužan izvijestiti ovu Upravu)“.

Infrastrukturni objekti

Luka Bar je lokalnim saobraćajnicama povezana sa magistralnim putem za Podgoricu, Herceg Novi i Ulcinj, kao i željezničkom prugom Bar - Beograd, tako da ležište tehničko-građevinskog kamena „Volujica“, zahvaljujući postojećoj infrastrukturi (drumskoj, željezničkoj i pomorskoj), ima veoma povoljan geografski položaj.

Ležište i istražno-eksploatacioni prostor "Volujica" nalazi se na sjevernoj strani brda „Volujica“ ispod koga su, u neposrednoj blizini, locirani značajni infrastrukturni objekti Luke Bar: asfaltni put, industrijski željeznički kolosjek, rezervoarski prostor za naftu i naftne derivate, instalacije za pretakanje nafte i njenih derivata, rezervoari lužine Kombinata aluminijuma, silos za žitarice i dr.

Sa postojeće lučke saobraćajne infrastrukture postoji pristupni put do ležišta, koji je sastavni dio i istražno-eksploatacionog prostora. Ovom saobraćajnicom doprema se kamen iz ležišta do drobiličnog postrojenja za obradu. Drobilično postrojenje sa rampom i transporterima za

utovar frakcionisanog kamenog agregata u brodove na doku za rasute terete se nalazi izvan okonturenog istražno-eksploatacionog prostora, u operativnoj zoni Luke Bar.

Plato za deponovanje frakcionisanog kamenog agregata nalazi se u operativnoj zoni Luke uz dok za utovar-istovar rasutih tereta i izvan je istražno-eksploatacionog prostora.

Električna mreža sa trafostanicom se nalazi u operativnoj zoni Luke, neposredno uz istražno-eksploatacioni prostor. Slično je i sa vodom, jer se nedaleko nalazi vodovodna mreža za potrebe Luke Bar.

Klimatske karakteristike

U klimatskom pogledu, područje pripada mediteranskom tipu sa bogatstvom padavina, velikom vlažnošću, temperaturama sa malim dnevnim i godišnjim kolebanjima, dok vjetrovi duvaju pretežno iz pravca sjevera, kad su hladni i suvi, a iz pravca juga topli i praćeni obilnim padavinama. Obilježja područja sa mediteranskom klimom su dugi, topli i sušni letnji periodi, a blagi i kišni zimski periodi. Ovakve klimatske karakteristike područja omogućavaju kontinuiranu eksploataciju, odnosno, rad na eksploataciji i obradi tehničko-građevinskog kamena tokom čitave kalendarske godine.

Podaci o izvršenim geološkim istraživanjima, rezervama i kvalitetu mineralne sirovine

U geološkoj građi šireg područja ležišta tehničko-građevinskog kamena „Volujica“ učestvuju sedimenti gornje krede (K_2^3), srednjeg eocena (E_2) i kvartara (Q).

Geološke bilansne rezerve tehničko-građevinskog kamena, B i C_1 kategorije, ležišta „Volujica“, prema Elaboratu o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi tehničko-građevinskog kamena ležišta „Volujica“, Bar, stanje 31.12.2008. godine, iznose 9.996.609,30 m³ č.s.m., a eksploatacione 8.996.948,40 č.s.m.

Eksploatacione rezerve tehničko-građevinskog kamena ležišta „Volujica“, prema naprijed navedenom Elaboratu, iznose 8.996.948,40 m³ č.s.m.

Na osnovu dobijenih rezultata laboratorijskih ispitivanja, tehničko-građevinski kamen ležišta „Volujica“ može se upotrijebiti kao građevinski kamen za proizvodnju:

- agregata za izradu betona;
- agregata za izradu asfalt betona za puteve trećih i nižih razreda saobraćajnog opterećenja;
- agregata za izradu klasičnih i savremenih podloga za puteve sa teškim saobraćajnim opterećenjem;
- agregata za gornje i donje noseće slojeve od bituminiziranog materijala u putogradnji;
- tucanika za zastor željezničkih pruga i
- proizvodnju tucanika i lomljenog kamena za gruba zidanja u niskogradnji i hidrogradnji, uključujući lukobrane.

Napomena:

Eksploatacijom tehničko-građevinskog kamena na ležištu „Volujica“ izvršila bi se trajna sanacija sjeverne padine brda Volujica i izvršila zaštita infrastrukturnih i suprastrukturnih objekata koji se nalaze u podnožju brda, a sa druge strane bi se eksploatacijom tehničko-građevinskog kamena stvorili uslovi za razvoj lučkih kapaciteta za pretovar i skladištenje suvih rasutih tereta.

2. Pojava tehničko-građevinskog kamena “Velja Gorana”, opština Bar

Položaj i opis lokacije istražno-eksploatacionog prostora

Pojava tehničko-građevinskog kamena „Velja Gorana“ nalazi se na oko 10 km sjeverno od Ulcinja, u klisuri Brdela, na oko 1 km jugoistočno od naselja Velja Gorana, po kojem je predmetni lokalitet nazvan. Istražno-eksploatacioni prostor zahvata jugoistočne granice Opštine Bar, kojoj administrativno i pripada.

Do istražno-eksploatacionog prostora “Velja Gorana” postoje pristupni kolski put sa sjeverne strane od Pečurica i sa južne strane od Kruča, a iz Bara pristup je omogućen starim putem Bar - Ulcinj. Do predmetnog lokaliteta, iz pravca Ulcinja, vodi asfaltni put koji povezuje Ulcinj sa zaleđem (Krute, Vladimir, Ostros).

Područje istražno-eksploatacionog prostora „Velja Gorana“ i šire, uglavnom, je brdovito i karakteristično za kraške terene Jadranske obale. Dominantan je masiv Možure (546 m.n.m), zatim, Kobilica (622 m.n.m) i Štrbina (589 m.n.m.).

Pojava tehničko-građevinskog kamena „Velja Gorana“ nalazi se na nadmorskoj visini od 90 do 220 m.n.m. Istražno-eksploatacioni prostor tehničko-građevinskog kamena „Velja Gorana“ pripada topografskoj sekciji „Ulcinj“, 1:25 000.

Koordinate graničnih tačaka i površina istražno-eksploatacionog prostora „Velja Gorana“, dati su u sljedećoj tabeli:

T A Č K A	K O O R D I N A T E		P O V R Š I N A (ha)
	X	Y	
A	4 649 490.92	6 604 317.40	8,4
B	4 649 195.49	6 604 619.34	
C	4 649 017.76	6 604 492.50	
D	4 649 075.07	6 604 427.49	
E	4 649 077.38	6 604 332.24	
F	4 649 407.14	6 604 280.50	

Podaci o imovinsko-pravnim odnosima

Na osnovu akta Uprave za nekretnine, Područna jedinica Bar, br. 460-dj-2176/18 od 14.11.2018. godine, zemljište na kojem se nalazi istražno-eksploatacioni prostor „Velja Gorana“ pripada KO Velja Gorana, LN 197 katastarska parcela br. 235/2 i u državnom je vlasništvu, osnov prava korišćenje, obim prava 1/1 Opština Bar.

Podaci iz prostorno-urbanističke dokumentacije

U aktu Ministarstva održivog razvoja i turizma, br. 104-83/378-1, od 17.09.2018. godine, arhiviran u Ministarstvu ekonomije pod br. 970-320/2018-1, od 19.09.2018. godine, navedeno je da je, shodno Prostornom planu posebne namjene za Obalno područje Crne Gore („Službeni list Crne Gore, br. 56/18), u grafičkom prilogu *Plan namjene* površina lokacija „Velja Gorana“ je definisana kao koncesiono područje, ležište mineralne sirovine i površina eksploatacionog polja broj 3m.

U tekstualnom dijelu plana, poglavlju 7.3 Pregled ležišta mineralnih sirovina, lokalitet „Velja Gorana“ je definisan kao koncesioni prostor. Shodno navedenom, u citiranom aktu Ministarstva održivog razvoja i turizma, navedeno je „da sa aspekta prostorno-planske dokumentacije ne postoje prepreke za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova za predmetnu lokaciju“.

Mišljenje Uprave za zaštitu kulturnih dobara

U aktu Uprave za zaštitu kulturnih dobara, br. 03-276/2018-2, od 27.09.2018. godine, arhiviran u Ministarstvu ekonomije pod br. 970-320/2018-4, od 05.10.2018. godine, navedeno je da je uvidom u dokumentaciju ove Uprave, konstatovano da u predmetnom zahvatu nema zakonom zaštićenih kulturnih dobara, kao ni dobara sa potencijalnim kulturnim vrijednostima. „Shodno navedenom, sa aspekta zaštite kulturnih dobara, konstatujemo da nema smetnji za realizaciju predmetne koncesije, uz obavezu da se u dokumentaciju unesu zakonske odredbe precizirane ovim aktom (obrađivač plana je u obavezi da u svim fazama izrade dokumentacije unese odredbe čl. 87 i 88 Zakona o zaštiti kulturnih dobara („Sl.list CG“, br. 49/10, 40/11, 47/17), a sve u vezi slučajnih otkrića – nalaza od arheološkog značaja, ukoliko se u toku izvođenja radova naiđe na iste, o čemu je dužan izvijestiti ovu Upravu“.

Infrastrukturni objekti

Do istražno-eksploatacionog prostora „Velja Gorana“ postoje pristupni kolski put sa sjeverne strane od Pečurica i sa južne strane od Kruča, a iz Bara pristup je omogućen starim putem Bar

- Ulcinj. Do predmetnog lokaliteta, iz pravca Ulcinja, vodi asfaltni put koji povezuje Ulcinj sa zaleđem (Krute, Vladimir, Ostros).

Neposredno uz predmetni lokalitet, na oko 20 do 50 m istočno, prolazi lokalna niskonaponska električna mreža, preko koje se područje ulcinjskog zaleđa snabdijeva električnom energijom. S obzirom na navedeno, mreža se mora „izbjeći“, odnosno, da granice istražno-eksploatacionog prostora budu van iste, a što je i urađeno definisanjem prostora na topografskoj osnovi, 1:25 000, graničnim tačkama i njihovim koordinatama. Prema tome, istražno-eksploatacioni prostor „Velja Gorana“, na topografskoj osnovi 1:25 000, lokalna niskonaponska mreža je ostavljena van granica ovog prostora, pa ista ne može biti smetnja za obavljanje budućih rudarskih radova.

Za potrebe vodosnabdijevanja može se koristiti voda iz gradskog vodovoda (u neposrednoj blizini lokaliteta prolazi cjevovod kojim se vrši vodosnabdijevanje ulcinjskog zaleđa), uz uslov dobijanja saglasnosti od vlasnika vodovoda.

Najbliže naselje je Velja Gorana, koje se nalazi jugoistočno od predmetnog istražno-eksploatacionog prostora na udaljenosti od oko 1 km (vazdušnom linijom).

Klimatske prilike

U klimatskom pogledu, područje pripada mediteranskom tipu sa bogatstvom padavina, velikom vlažnošću, temperaturama sa malim dnevnim i godišnjim kolebanjima, dok vjetrovi duvaju pretežno iz pravca sjevera, kad su hladni i suvi, a iz pravca juga topli i praćeni obilnim padavinama. Obilježja područja sa mediteranskom klimom su dugi, topli i sušni letnji periodi, a blagi i kišni zimski periodi. Ovakve klimatske karakteristike područja omogućavaju kontinualnu eksploataciju, odnosno, rad na eksploataciji i obradi tehničko-građevinskog kamena tokom čitave kalendarske godine.

Podaci o izvršenim geološkim istraživanjima, rezervama i kvalitetu mineralne sirovine

Na ovom prostoru vršena su osnovna geološka istraživanja, a rezultati istraživanja prikazani su na Osnovnoj geološkoj karti SFRJ lista „Ulcinj“, 1:100 000 (K 34-75), sa Tumačem, koje je uradio Zavod za geološka istraživanja – Titograd, 1968. godine (autori: M. Mirković, M. Kalezić, M. Pajović, M. Živaljević i V. Đokić).

U periodu od 1998. do 2002. godine, JU Republički zavod za geološka istraživanja – Podgorica (D. Ilić sa saradnicima) je, kroz Program geoloških istraživanja od interesa za Crnu Goru, vršila osnovna geološka istraživanja ukrasnog kamena na prostoru Bara i Ulcinja. Na osnovu podataka ovih istraživanja na širem području istražno-eksploatacionog prostora „Velja Gorana“ konstatovano je prisustvo gornjokrednih naslaga, paleogena i kvartarnih tvorevina.

Uže područje pojave tehničko-građevinskog kamena „Velja Gorana“ izgrađuju karbonatni sedimenti predstavljeni debelobankovitim do masivnim krečnjačkim brečama i brečiziranim krečnjacima, kao i slojevitim, debeloslojevitim i bankovitim krečnjacima santon-kampana, odnosno mastrihta.

Na osnovu otkrivenosti profila naslaga, može se zaključiti da su prognozne rezerve tehničko-građevinskog kamena, računate sa nivoom od 100 m.n.m, oko 3.000.000 m³. Procijenjene eksploatacione rezerve iznose oko 2.700.000 m³ č.s.m.

Na osnovu izvršenih preliminarnih ispitivanja i analogije sa ležištima tehničko-građevinskog kamena sličnih geoloških karakteristika, konstatuje se da se krečnjak sa ovog lokaliteta može koristiti za:

- proizvodnju kamenih agregata za izradu betona,
- proizvodnju kamenih agregata za klasične i savremene podloge za puteve,
- proizvodnju agregata za donje i gornje noseće slojeve od bituminoznog materijala po vrućem postupku, kao i za
- proizvodnju lomljenog kamena i tesanika za gruba zidanja u niskogradnji i hidrogradnji.

3. Ležište bentonita „Bijele šume“, opština Bar

Ležište bentonita „Bijela šuma“ nalazi se na području Crmnice (KO Gluhi do) u neposrednoj blizini magistralnog puta Podgorica – Bar, na oko 15 km sjeveroistočno od Petrovca i 13 km od Virpazara.

Nalazi se u ataru sela Bijelo Polje, u području Korijen dubrave.

Samo ležište bentonita povezano je makadamskim kolskim putem dužine oko 300 m sa magistralnim putem i zahvata površinu od 12,15 ha. Teren je, uglavnom, pokriven šumom, livadama i pašnjakom.

Koordinate istražno-eksploatacionog prostora "Bijela šuma":

T A Č K A	K O O R D I N A T E		DUŽINA STRANA (m)	POVRŠINA (ha)
	X	Y		
A	4 674 900	6 583 500	A – B = 300	12,15
B	4 675 210	6 583 500	B – C = 250	
C	4 675 280	6 583 280	C – D = 175	
D	4 675 230	6 583 100	D – E = 225	
E	4 675 000	6 583 100	E – A = 400	

Na osnovu podataka sa zvaničnog sajta Uprave za nekretnine kroz on-line pristup podacima iz katastarskih evidencija u realnom vremenu putem web pregledača, kroz web aplikaciju e-Katastar, utvrđeno je da je veći dio zemljišta na kojem se nalazi istražno-eksploatacioni prostor u državnoj svojini.

Veći dio zemljišta na kojem je predmetno ležište je u državnom vlasništvu posjedovni list br.331, a cilj je da se u kasnijim fazama realizacije, koriguju koordinate na način da se istražno-eksploatacioni prostor najvećim dijelom nalazi na državnom zemljištu.

Na osnovu analogije sa bliskim ležištima, može se zaključiti da se radi o veoma perspektivnom ležištu kvalitetne mineralne sirovine, sa procijenjenim rezervama od 1.430.000 tona.

Shodno dosadašnjim ispitivanjima, osnovna orijentacija primjene bentonita je usmjerena ka proizvodima za dubinsko bušenje i injektiranje, za proizvodnju punila, pesticida i sredstava za bistenje pića.

Prostorno-urbanistička dokumentacija

Shodno Prostornom planu posebne namjene za Obalno područje Crne Gore („Službeni list Crne Gore, br. 56/18), u tekstualnom dijelu plana, poglavlju 7.3 Pregled ležišta mineralnih sirovina, lokalitet „Bijele šume“ je definisan kao koncesioni prostor, što je svojim aktom potvrdilo i Ministarstvo održivog razvoja i turizma..

Mišljenje Uprave za zaštitu kulturnih dobara

U aktu Uprave za zaštitu kulturnih dobara od 19.12.2018.godine, navedeno je da je uvidom u dokumentaciju ove Uprave, konstatovano da u predmetnom zahvatu nema zakonom zaštićenih kulturnih dobara, kao ni dobara sa potencijalnim kulturnim vrijednostima. „Shodno navedenom, sa aspekta zaštite kulturnih dobara, konstatujemo da nema smetnji za realizaciju predmetne koncesije, uz obavezu da se u toku realizacije koncesije poštuju odredbe čl. 87 i 88 Zakona o zaštiti kulturnih dobara („Sl.list CG“, br. 49/10, 40/11, 47/17), a sve u vezi slučajnih otkrića – nalaza od arheološkog značaja, ukoliko se u toku izvođenja radova naiđe na iste, o čemu je potrebno izvijestiti ovu Upravu.”

Tržište tehničko-građevinskog kamena i bentonita sa lokaliteta „Volujica“, „Velja Gorana“ i „Bijele šume“

Tržišna potražnja za kamenim agregatom i bentonitima opravdava davanje koncesije na pomenutim ležištima/pojavama, a što će biti u funkciji ostvarivanja interesa društvene zajednice u cjelini, kroz nova zapošljavanja, te obezbjeđivanja finansijskih sredstava koja će budući koncesionari izdvajati iz ukupnog prihoda za razvoj lokalnog područja i šire društvene zajednice.

Konkretna uticaj pojedinih faktora ocjene može se izraziti kroz pregled naturalnih pokazatelja (rezerve mineralne sirovine, kvalitet mineralne sirovine, gubici mineralne sirovine, eksploatacione rezerve, kapacitet proizvodnje i vijek eksploatacije), vrijednosnih pokazatelja

ocjene (troškovi geoloških istraživanja, troškovi proizvodnje, tržišna cijena i rentabilnost proizvodnje) i sveobuhvatnih pokazatelja ocjene. Dakle, ekonomska ocjena je pokazala da rezerve tehničko-građevinskog kamena u ležištu „Volujica“ pripadaju klasi bilansnih rezervi (iz Elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi tehničko-građevinskog kamena na ležištu „Voljuica“) i da su procijenjene rezerve tehničko-građevinskog kamena na lokalitetu „Velja Gorana“ i bentonita na lokalitetu „Bijele šume“, koje su preliminarno ispitane, perspektivne sa aspekta buduće eksploatacije tj. rudarske proizvodnje.

O b r a z l o ž e n j e

Koncesije za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina definisane su Zakonom o geološkim istraživanjima („Sl.list RCG“, br. 28/93, 42/94 i 26/07 i „Sl.list CG“, br. 28/11), Zakonom o rudarstvu („Sl.list CG“, br. 65/08) i Zakonom o koncesijama („Sl.list CG“, br. 8/09), kojima je uređen način i postupak dobijanja koncesija za korišćenje prirodnog bogatstva-mineralnog resursa.

Prilikom odabira istražno-eksploatacionih prostora vodilo se računa o prostorno-planskoj dokumentaciji, kako ne bi došlo do konflikta plana eksploatacije i planskih dokumenata, o samoj poziciji prostora, o vlasništvu zemljišta, kao i o zainteresovanosti određenih investitora za dodjelu koncesija.

Cilj Ministarstva ekonomije je da se davanjem koncesija stvaraju osnove ekonomskog razvoja lokalne zajednice i Crne Gore u cjelini, kroz razvoj i održivu eksploataciju ekonomski isplativih ležišta mineralnih sirovina.

Javni interes se ogleda u korišćenju mineralnih sirovina u partnerstvu svih učesnika u procesu geoloških istraživanja, eksploatacije i eventualne dalje prerade.

ROKOVI ZA OBJAVLJIVANJE JAVNOG OGLASA ZA DAVANJE KONCESIJA

Postupak za davanje koncesija pokreće Ministarstvo ekonomije izradom Koncesionog akta, u skladu sa Godišnjim planom iz člana 7 Zakona o koncesijama.

- Nakon donošenja Plana koncesija, Ministarstvo ekonomije pristupiće izradi koncesionih akata u periodu od januara do aprila 2019. godine.
- Kada se završi izrada koncesionih akata, Ministarstvo će u maju i junu 2019. godine organizovati javnu raspravu i nakon toga dostaviće Vladi iste sa izvještajem sa javne rasprave, na razmatranje i usvajanje.
- Nakon usvajanja koncesionih akata, Ministarstvo će objaviti Javni oglas za davanje koncesija za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina, po sljedećoj dinamici:

Septembar 2019. godine:

1. Ležište tehničko-građevinskog kamena „Volujica“, opština Bar,
2. Pojava tehničko-građevinskog kamena „Velja Gorana“, opština Bar i
3. Ležište „Bijele šume“ (bentoniti), opština Bar.